

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Ószeresek és zsidóbarátok között

Forrás:

Az Est

Bp.
(Hely)

1920 [X] 14
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs.

Ószeresek és zsidóbarátok között a Teleki-téren

— Az Est tudósítójától —

A Teleki-téren minden csendes. A városban napok óta célzatosan terjesztett rosszakaratu híreszteléssel ellentétben megállapíthatjuk, hogy az ószeresek és zsidóbarátok ipartestülete között a legteljesebb egyetértés uralkodik.

Ószeres és zsidóbarát között a különbség tudvalevőleg a következő. Az ószeres hatósági engedéllyel házról-házra jár, ott szerzi be a portekáját, a mit aztán a Teleki-téren levő nagy közös ószeres-csarnokban bocsát áruba. Ezek tehát egész nomád életet élnek. Nevezik őket handlénak is. A zsidóbarát a hatóság által kijelölt helyen állandó bódét épít magának és ott árusítja az ószeresek csarnokában beszerzett holmit. Mindenkinek van sátra. Ez a fejlődési fok a népek életében a földmivelés és vele kapcsolatban az állandó letelepülés kezdeteinek felel meg. A „nepper“ zsargon kifejezés, szélhámost jelent. Ezek a jog nélküli árusítók, a kiket a rendőrség a gyakori razziákon százával fog el.

Nem nehéz észrevenni, hogy az ószeresek és zsidóbarátok viszonya tulajdonképpen hivatalosan szervezett és hatóságilag engedélyezett láncolás. Akárhogy tiltakozott is ez ellen Frey

Ignác és családja, a kiket a zsidóbarát ipartestület irodájában találtam.

Frey Ignác ipartestületi pénzbeszédő a legnagyobb bizalmatlansággal fogadott. Egyáltalában nem akart nyilatkozni, míg végül segítségemre nem jött a leánya:

— Ugyan, papa, a szerkesztő ur egy érdekes cikket akar írni, hát mondjunk el neki egyet-mást. Neki kell ez...

És mindjárt el is kezdte a magyarázást.

— Én egészen objektívan beszélek, ügyvédné vagyok, nem csarnokba való asszony. A csarnok az egy nagyszerű intézmény, mert, ugy-e, a Brachfeld nem árul uraságoktól levetett holmit? A szegény ember olcsón vehet itt. Megjegyzem, én sohasem szoktam a csarnokban vásárolni.

Nem láncolnak a Teleki-téren, csak máról-holnapra megkeresik a kenyereket.

— Ugy bizony, ugy bizony — szólt itt közbe az öreg asszony, a papa is itt közbe az öreg asszony, a papa is morgott valamit és ettől kezdve csodálatos összjáték kezdődött. A szemükkel folyton integettek, szóközepén akasztották meg egymást, ha valamelyik veszedelmes témába fogott. A fontosabb helyeket mind a hárman kihangsúlyozták.

Beszéltek a neppolókról, a kiknek az ébredők akarják kijárni a jogot. Ezzel szemben ők évtizedes jogaikra hivatkoztak.

Az öreg zsidó folyton a jegyzetembe les gyanakvón, a lánya meg folytatja.

— Nem életerős, vad, szilaj emberek nyomdája 1919. az ószeresek, öreg emberek mind.

Az ipartestületnek 964 tagja van és számuk most rohamosan nő, ezidén száz új tag jelentkezett már, eddig évente 10–20 volt a szaporodás.

Megkérdeztem, hogy keresztények is jelentkeznek-e és ezzel óriási zavart támasztok. Nem tudják mit mondjanak, mi lesz jobb. Egymás ellen beszélnek egy pár percig, összevesznek, míg végre a leány ura lesz a helyzetnek:

— Itt nincs zsidó és nincs keresztény, jog szerint megy.

Az öreg pedig szintén magához tér: — Az ószeres ipartestület soha felekezeti politikát nem folytatott.

Ettől egészen megnyugszom és felkeresem bódéjában a zsidóbarát ipartestület elnökét.

Tomasik István cipőt árul és panaszkodik, hogy nem tudnak megélni. A tagok száma itt is olyan arányban emelkedik, mint a másik testületben, a melyikről szintén a legmelegebb rokonszenv hangján emlékezik meg. Most 250 tagja van a testületnek. Panaszkozik a neppolókra, a kik kihúzták a sátorból a vevőket. Most a rendőrség megtisztította a teret és ezek kiköltöztek a Haller-utcába. De ő is, mint az előbbi család, rögtön hozzáteszi:

— Nem rossz emberek azok sem, kérem, nem is szélhámosok, nem is tolvajok. Szegény sajnálatraméltó emberek, a kik nem tudnak másképpen megélni. Nagyon nehéz az élet, nagyon nehéz!...